

subjekt, något, hvarom kunskap är eller som är dess innehåll, samt slutligen att såväl subjektet, som innehållet är något verkligt. Nu kan subjektet ej kallas verkligt utan genom att vara person, d. v. s. ett individuelt eller fullt bestämdt förnimmande, som sålunda måste förnimma allting eller hela universum på gifna bestämda vis, eller, då det just är dessa bestämda sätt och modi af det egna förnimmandet, som förnimmas, vara ett förnimmande af sitt eget förnimmande på ett oändligt vis, d. v. s. hafva i sig ett oändligt innehåll af bestämningar. Detta är vilkoret för subjektets verklighet. Och innehållet är verkligt genom att innehållas i subjektet eller verkligen bestämma detsamma samt således äfven vara något för sig. Men då innehållet såsom innehåll ej kan hafva andra bestämningar, än sådana, som ingå i subjektet, och subjektet naturligtvis ej heller kan bestämmas genom något annat, än sitt innehåll, så följer, enligt principium identitatis indiscernibilium, att subjekt och innehåll måste vara samma sak, ehuru sedd från olika synpunkter antingen som ett förnimmande eller ett förnummet. Kunskapen förutsätter således för sin möjlighet ett personligt väsende eller ett be-